

LLUÍS ALBERT I PARADEDA

*Els pares de Lluís Albert Paradedada: Josep Anton (retrat a l'oli de Caterina Albert) i Josefa.
Can Punton: Casa pairal de la família Albert a Verges, vista des del Rec del Molí. / Arxiu Lluís Albert Rivas.*

Encetem aquesta secció de **Camí de Ronda**, on donarem a conèixer la biografia de destacats escalencs, amb la figura de **Lluís Albert Paradedada** en motiu de la commemoració, l'any 2010, del 120è aniversari del seu traspàs.

Lluís Albert Paradedada va néixer a la població baixempordanesa de Verges el dia 12 de desembre de 1843. Va ser el fill primogènit del matrimoni format per Josep Anton Albert Massot (1819-1892), advocat i polític liberal -fou diputat provincial els anys 1868 i 1869, anys caracteritzats per la revolució de setembre, coneguda com La Gloriosa la qual, encapçalada pel general Prim, significà l'enderrocament del règim d'Isabel II, la convocatòria d'eleccions generals el dia 15 de gener de 1869 i l'aprovació d'una constitució liberal, la més progressista de la història d'Espanya- i de Josefa Paradedada de Lloret (1821-1890), pubilla provinent d'una família hisendada i benestant de Calonge. El pare, persona formada i amb profundes conviccions socials, exerciria una influència decisiva en el posterior tarannà del seu fill. La casa pairal dels Albert, coneguda

popularment com a can Punton -el seu nom prové de l'evolució popular de Josep (Pep) Anton- fou cedida pels seus hereus, la família Albert Rivas, a l'ajuntament de Verges el dia 27 de desembre de 1985, en un acte presidit per l'alcalde la vila, Aureli Serra Bruguera i Lluís Albert Rivas en representació de la família. Actualment aquesta casa està en procés de remodelació per ubicar-hi un centre cultural dedicat al coneixement i difusió de la Processó de Verges i de la Nova Cançó a partir de la figura de Lluís Llach.

Albert estudià la carrera de dret a la Universitat de Barcelona, obtenint el títol l'any 1866 amb brillants resultats. El 13 de desembre d'aquell mateix any es casava amb Dolors Paradís Farrés (1843-1932), rica pubilla de can Botonada de l'Escala, família posseïdora de nombroses propietats, especialment a Cinclaus. La parella s'instal·là a l'Escala, on naixerien els seus quatre fills: Caterina (1869-1966) -l'excel·lenta escriptora coneguda amb el pseudònim de Víctor Català-, Francesc (1871-1951), Martí (1873-1952) i Amèlia (1883-1972).

Tot i que dels quatre fills, la persona que sobresortí més fins arribar a convertir-se en una de les figures cabdals de la literatura catalana, fou Víctor Català, els altres tres també foren persones cultivades i amb un cert renom. El segon fill, Francesc, muntà un despatx d'advocat a Barcelona, ciutat on se'l coneixia en els ambients culturals com "el germà de la Víctor". Era soci de l'Ateneu Barcelonès, on el 21 de juliol de 1911 (ara fa justament cent anys) pronuncià una conferència titulada "*Un aspecte de la crisi econòmica actual (tendint a la solució)*", editada aquell mateix any. Posteriorment milità a ERC.

Lluís Albert es dedicà a la política, l'administració del patrimoni familiar -tant el de l'Escala com el de Verges- i als negocis, un dels quals l'extracció de corall vermell amb una escafandre anglesa de la marca Barnett & Cia, comercialitzada a partir de mitjan del segle XIX i que revolucionà aquest tipus d'activitat, que fins aleshores s'havia realitzat a pulmó lliure i, per tant, amb un elevat risc per als bussos.